

KOMENTÁŘ

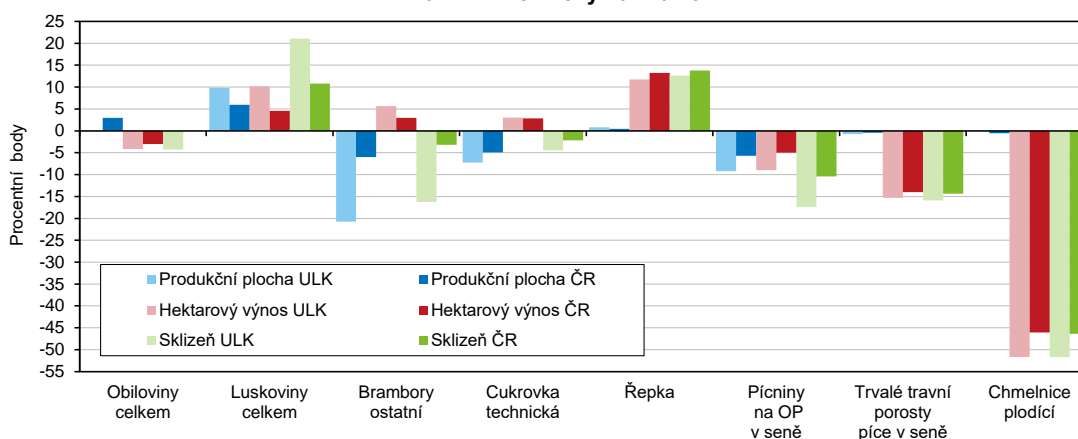
10. 3. 2023

Sklizeň zemědělských plodin v Ústeckém kraji v roce 2022

Průběh počasí loňského hospodářského roku byl méně příznivý pro obiloviny, píceiny na orné půdě, trvalé travní porosty a chmel, u nichž jsme v kraji zaznamenali meziročně nižší výnos než v předchozím roce.

Celková produkce jednotlivých plodin je ovlivňována jednak vývojem vegetačních podmínek, které se promítají do výše dosaženého průměrného hektarového výnosu a jednak je závislá na oseťe, respektive sklizňové ploše. Plochy u vybraných zemědělských plodin v Ústeckém kraji proti roku 2021 poklesly u většiny sledovaných plodin s výjimkou luskovin, řepky a nepatrně i plochy plodných vinic. Celorepublikově vzrostla výměra stejných plodin jako v kraji a kromě nich i plocha obilovin.

Růst/pokles ukazatelů sklizně vybraných zemědělských plodin v Ústeckém kraji a v ČR mezi roky 2021 a 2022

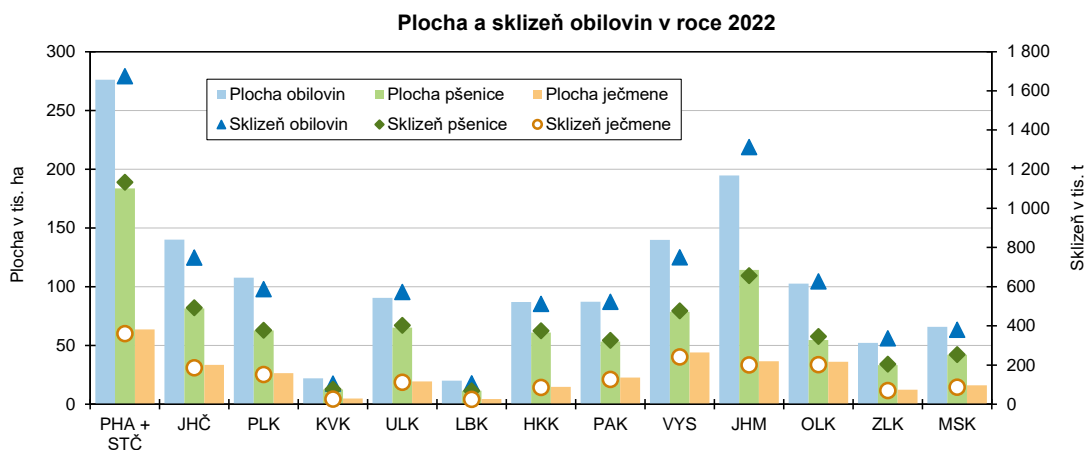
Stěžejní plodinou ve struktuře pěstovaných plodin jak v České republice, tak ve všech krajích, jsou obiloviny. V mezikrajovém srovnání zaujímala v roce 2022 plocha obilovin v Ústeckém kraji nejvyšší podíl na celkové osevní ploše kraje (62,9 %), na více než 60% osevních ploch se obiloviny rozkládaly i v Jihomoravském kraji (62,4 %). Podíl v Ústeckém kraji byl o 0,7 procentního bodu (p. b.) vyšší než v roce 2021. Proti průměru republiky (56,4 %) byl podíl v kraji vyšší o 6,4 p. b. Nejnižší procento osevních ploch zaujímaly obiloviny v Pardubickém kraji a v Kraji Vysočina (50,3 resp. 50,5 %). Podíl obilovin meziročně vzrostl ve všech krajích, z toho nejvíce v Karlovarském kraji a v hlavním městě Praze (o 5,2 resp. 5,0 p. b.). Naproti tomu nejnižší meziroční nárůst zaznamenali v Pardubickém (o 0,1 p. b.) a Moravskoslezském kraji (o 0,4 p. b.). Tempo růstu podílu obilovin na celkové osevní ploše kraje bylo v našem kraji třetí nejnižší.

KOMENTÁŘ

V roce 2022 bylo v Ústeckém kraji **sklizeno** celkem **548 519 tun obilovin** (včetně kukuřice na zrno a ostatních obilovin). V porovnání s předchozím rokem to znamenalo **pokles o 4,2 % (o 24 342 tun zrna)**. Na meziročním poklesu se podílelo jak mírné snížení ploch (o 0,1 %), tak hlavně nižší hektarové výnosy (o 4,1 %). Z jednoho hektaru bylo v kraji sklizeny 6,06 tuny zrna, tj. o 0,26 tuny méně než v roce 2021. Nižší výnosy než v předchozím roce, byly zaznamenány ještě v dalších osmi krajích republiky – v Praze, Středočeském, Královéhradeckém, Pardubickém, Jihomoravském, Olomouckém, Zlínském a Moravskoslezském kraji. Z toho nejvyšší pokles výnosů evidovali v Jihomoravském kraji, a to 13,6 %.

Nejrozšířenější obilovinou všeobecně je **pšenice**, v Ústeckém kraji představoval její podíl (72,1 %) na celkové ploše obilovin a jednalo se o nejvyšší hodnotu mezi kraji. Ve struktuře ploch pšenice převládaly ozimé odrůdy, v kraji zaujímaly 93,6 %. Celkový objem sklizené pšenice (402 815 tun) v roce 2022 představoval 70,3% podíl na celkové sklizni obilovin v kraji a byl třetí nejvyšší mezi kraji po Královéhradeckém a Karlovarském kraji. Druhou nejrozšířenější obilovinou v kraji byl **ječmen**, kde 64,5 % ploch představovaly jarní odrůdy. Na sklizni obilovin se úrodou 111 647 tun podílel ječmen celkem 20,4 %, sklizeň jarních odrůd dosáhla 66 485 tun, tj. 59,5 % z celkového objemu sklizně ječmene.

Meziročně nižší sklizeň v kraji jsme zaznamenali u většiny obilovin – u pšenice o 0,8 %, u žita o 3,2 %, u ječmene o 3,7 %, u ovsa o 33,4 %, u tritikale o 1,6 % a u kukuřice na zrno o 44,7 %.

Proti úrovni předchozího roku byla v roce 2022 v Ústeckém kraji o 21,1 % vyšší produkce **luskovin**, což bylo ovlivněno jak nárůstem ploch, tak i vyšším výnosem. V loňském roce bylo v kraji na výměře 3 229 hektarů (nárůst o 290 ha, o 9,9 %) vypěstováno celkem 9 658 tun luskovin (o 1 680 tun více než v roce 2021). Z jednoho hektaru bylo sklizeny 2,99 tun zrna (meziroční nárůst o 0,28 t/ha, tj. o 10,2 %).

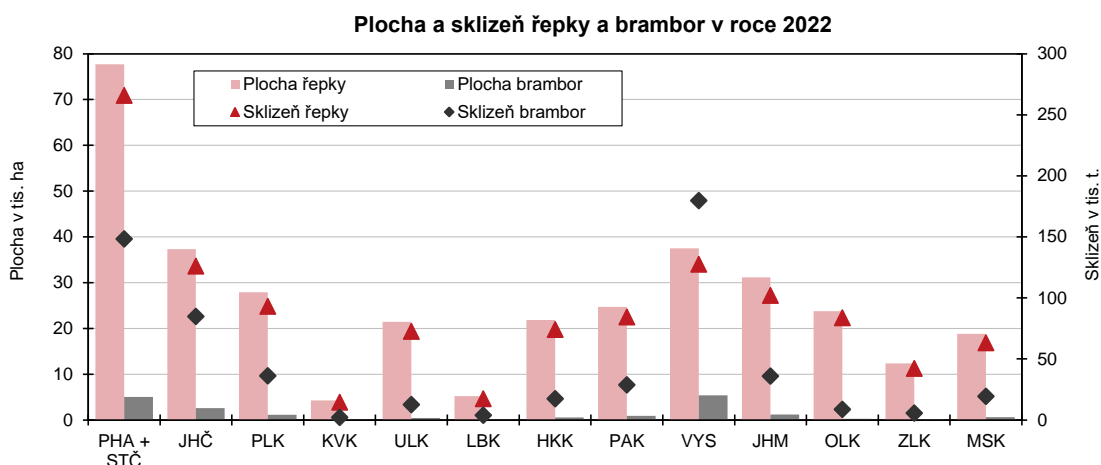
Produkce **brambor ostatních** (kromě raných a sadbových), reprezentovaná v kraji převážně drobnými pěstiteli, byla v roce 2022 proti předchozímu roku nižší vlivem poklesu pěstebních ploch o více než pětinu (o 20,7 %, tj. o 118 ha), jejich plocha tak představovala 451 hektarů.

KOMENTÁŘ

Výnos hlíz byl proti roku 2021 vyšší, a to o 1,49 t/ha (o 5,6 %), z jednoho hektaru tak bylo sklizeno 27,93 tuny. Celková úroda dosáhla 12 602 tun a byla meziročně nižší o 2 452 tun (o 16,3 %).

Cukrovka technická se v roce 2022 v kraji pěstovala na 3 698 hektarech (pokles o 290 ha, tj. o 7,3 % proti roku 2021). Z jednoho hektaru bylo sklizeno 69,79 tun bulev, tj. o 3,0 % (o 2,06 t/ha) více než v předešlém roce. Celková sklizeň 258 068 tun byla vlivem snížení pěstebních ploch nižší než v roce 2021 o 12 018 tun (o 4,4 %).

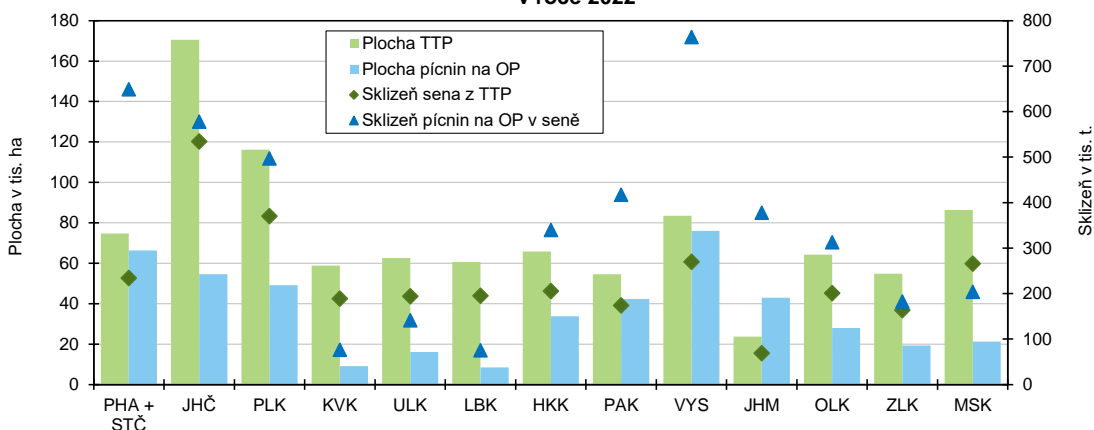
Na rozloze 21 441 hektarů byla v roce 2022 v Ústeckém kraji pěstovaná **řepka**, meziročně její plochy mírně vzrostly o 173 hektarů, tj. o 0,8 %. Celková sklizeň ve výši 72 519 tun byla proti roku 2021 vyšší o 8 144 tun (o 12,7 %). Na vyšší úrodě se podílela jak zmíněná mírně větší sklizňová plocha, tak vyšší výnos řepkového semene. Z jednoho hektaru byly sklizeny v průměru 3,38 tuny, což představovalo meziroční nárůst o 0,36 tuny na hektar (o 11,7 %).

Sklizňová plocha **pícnin na orné půdě** v Ústeckém kraji v roce 2022 poklesla o 9,2 % (o 1 641 ha) a dosáhla 16 108 hektarů. Celkem bylo sklizeno 140 905 tuny sena. Úroda loňského roku byla o 29 722 tun (o 17,4 %) nižší než v předchozím roce, což bylo ovlivněno kromě nižších ploch i nižším výnosem. Z jednoho hektaru bylo sklizeno 8,75 tuny, tj. o 0,87 tuny (o 9,0 %) méně než v roce 2021.

KOMENTÁŘ

Plocha a sklizeň pícnin na orné půdě a sena z trvalých travních porostů v roce 2022

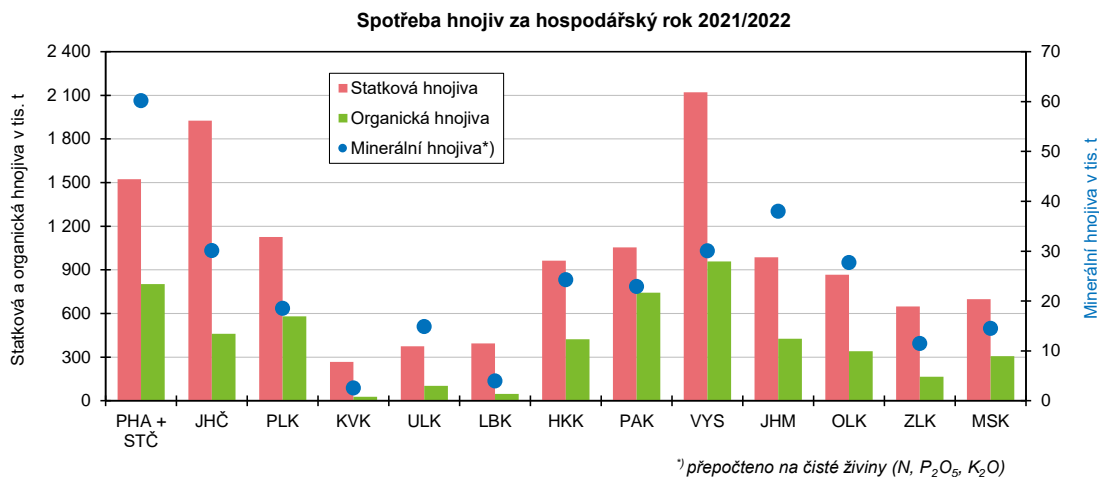
Plocha **trvalých travních porostů vč. pastvin**, uváděná ve skutečném rozsahu provedené sklizně a zahrnující sklizené i spásané plochy, ve výši 62 508 hektarů zaznamenala meziroční pokles o 464 ha, tj. o 0,7 %. Méně příznivé klimatické podmínky se projevily v nižším dosaženém výnosu – 3,09 t/ha, který oproti předchozímu roku zaznamenal pokles o 15,3 %, tj. o 0,56 t/ha. Celkem bylo ve všech sečích sklizeno 193 435 tun sena, což bylo o 15,9 %, tj. o 36,6 tis. tun hmoty (přepočtené na suchou píci) méně než v roce 2021.

Na území Ústeckého kraje se nachází více než polovina ploch (57,2 %) plodících **chmelnic** České republiky. Od roku 2000 do roku 2013 (včetně) se v kraji i v celé ČR plocha plodících chmelnic meziročně snižovala, v dalších pěti letech došlo jak v kraji, tak republikově k jejímu rozšiřování. V letech 2019 a 2020 plocha opět mírně klesala, k meziročnímu mírnému nárůstu došlo znovu v roce 2021, v loňském roce plodící plochy v kraji stagnovaly, v ČR došlo opět k mírnému poklesu, a to o 29 ha (o 0,6 %). Nepříznivé klimatické podmínky loňského roku výrazně ovlivnily hektarové výnosy chmele. Z jednoho hektaru se v Ústeckém kraji sklídilo 0,88 tuny, což bylo o 0,94 t/ha (o 51,7 %) méně než v roce 2021. Produkce „zeleného zlata“ v roce 2022 tak zaznamenala v kraji proti předchozímu rekordnímu roku propad o 2 645 tun, tj. o 51,7 %. Celkem bylo v loňském roce v kraji sklizeno 2 474 tun chmele, což znamenalo druhou nejnižší produkci od roku 2000.

Pro poslední uváděnou kulturu – **vinice**, jejíž plodná plocha v kraji zaujímala z republikového pohledu pouze 1,9 %, byl rok 2022 příznivější než rok předchozí. Vlivem vyššího výnosu o 3,7 % (o 0,18 t/ha) bylo z plochy o výměře 320 hektarů (meziroční stagnace) sklizeno 1 605 tun hroznů, tj. o 61 tun (o 3,9 %) více než v roce 2021.

Spotřeba hnojiv přepočtená na čisté živiny (N, P₂O₅, K₂O) je uváděna za hospodářský rok 2021/2022 (tzn. od 1. 7. 2021 do 30. 6. 2022). V celkovém objemu není zahrnuta spotřeba hnojiv za malá hospodářství samostatně hospodařících rolníků, kteří nepředkládají výkazy.

KOMENTÁŘ

Spotřeba jednotlivých druhů hnojiv v Ústeckém kraji patří v mezikrajovém srovnání mezi nejnižší v republice. V porovnání s předchozím rokem se ve všech krajích snížila spotřeba **minerálních hnojiv**. Pokles v Ústeckém kraji o 17,1 % byl třetí nejvyšší. K poklesu došlo v kraji u dusíkatých hnojiv o 19,1 % a u fosforečných o 12,2 %, zatímco u draselných hnojiv se spotřeba o 1,1 % zvýšila, jednalo se o jediný nárůst mezi krají. Spotřeba **vápenatých hnojiv** se snížila celkem v šesti krajích republiky vč. Ústeckého. Meziroční pokles v Ústeckém kraji představoval 43,1 % a byl mezi krají nejvyšší. Spotřeba **organických hnojiv**, kam patří např. i kompost, meziročně vzrostla ve většině krajů kromě Karlovarského, Jihomoravského, Olomouckého a Moravskoslezského kraje. Nárůst o 1,2 % v Ústeckém kraji byl druhý nejnižší. V porovnání s hospodářským rokem 2020/2021 poklesl v šesti ze čtrnácti krajů objem spotřeby **statkových hnojiv**, v Ústeckém kraji představovalo snížení 15,5 % a bylo nejvyšší. Pokles jsme v kraji zaznamenali u většiny druhů - u hnoje (o 6,0 %), u kejdy o 48,4 % a u ostatních složek statkových hnojiv, které zahrnují další vedlejší produkty vzniklé chovem hospodářských zvířat, jako např. výkaly zvířat na pastvě (o 4,1 %). Meziročně se v kraji navýšilo pouze využívání močůvky, a to o 18,3 %.

Kontakt:

Růžena Funková
Krajská správa ČSÚ v Ústí nad Labem
Tel.: 605 452 027
E-mail: ruzena.funkova@czso.cz

Podrobnější údaje naleznete v publikaci [Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin - 2022](#)